

Kraftig økning i antibiotikabruken etter pandemien



Bruken av antibiotika øker igjen, skriver forskning.no. Hittil i år er bruken vesentlig høyere enn i de to pandemiårene vi har bak oss.

Det viser tall Apotekforeningen har innhentet fra Farmaloggs legemiddelstatistikk.

– Antibiotika er fantastiske legemidler som redder liv. Men vi er avhengig av å holde bruken på et lavest mulig nivå for å unngå at resistensutviklingen, sier fagdirektør Hanne Andresen i Apotekforeningen.

Statistikken viser at antall døgndoser per 1 000 personer er 13 prosent høyere enn i fjor, men syv prosent lavere enn i 2019. I tredje kvartal er bruken i år omtrent den samme som i 2019, og høyere enn i 2018.

– I 2019 økte bruken noe fra året før, mens det i koronaårene 2020 og -21 var en markant reduksjon. I år, når vi er tilbake til mer normal smitte, har vi sett en ganske kraftig økning igjen, sier fagdirektør Hanne Andresen i Apotekforeningen.

Regjeringens handlingsplan mot antibiotikaresistens hadde som mål å redusere antibiotikabruken hos mennesker med 30 prosent fra 2012 til 2021. Dette målet ble nådd, men nå er bruken på vei opp igjen.

– Målet om 30 prosent reduksjon var i ferd med å nås før pandemien, men det var nok pandemien som gjorde at vi kom helt i mål. Det sier Sigurd Høye som er leder for Antibiotikasenteret for primærmedisin og førsteamanuensis ved UiO.

– Hittil i år er vi nede på 27 prosent reduksjon sammenlignet med 2012. Og

sammenligner vi tredje kvartal i år med samme perioden i 2012, er bruken bare redusert med 17 prosent, sier han.

Høyere utdanning lønner seg ikke for alle

Beregninger viser at høyere utdanning lønner seg for mange, men slett ikke alle. I nederste sjikt ligger barnehagelærere, diakoner og tannpleiere.

I en ny analyse undersøker Statistisk sentralbyrå (SSB) sammenhengen mellom utdanning og samlede inntekter gjennom yrkeskarrieren - en såkalt livsløpsinntekt. Det er stor forskjell på de ulike utdanningene, men grupper med lengre, høyere utdanninger kommer ofte best ut.

Analysen viser at folk med noen typer høyere utdanning får lavere livsløpsinntekt enn dem som bare har videregående skole. Det gjelder blant annet universitets- og høyskoleutdanninger som diakon, barnehagelærer, ergoterapi, tannpleier, bibliotekutdanning, pedagogikk, allmennfaglærer, adjunkt, sykepleier og radiograf.

Resultatene i undersøkelsen overrasker ikke Unio-leder Ragnhild Lied.

– Unio har i flere år vært bekymret for rekruttering til utdanningsgruppene som kommer dårligst ut. Mange med disse utdanningene velger å forlate yrket sitt på grunn av lønn, sier Lied til NTB.

Hun påpeker at søkertallene går ned for mange av disse utdanningene, og at rekrutteringen dermed vil bli enda dårligere hvis en ikke setter i verk tiltak.

En viktig delforklaring på ulikhetene mellom utdanningsgruppene er ifølge SSB forskjeller i sysselsettingsgrad og arbeidstid, eller egenskaper hos personene i gruppen.

I snitt har de med høyere utdanning høyere inntekt senere i karrieren. De har også høyere inntekt gjennom arbeidslivet enn de med kortere utdanning. De med utdanning på bachelor- og masternivå har henholdsvis 4 og 38 prosent høyere livsløpsinntekt enn dem med utdanning på videregående nivå. NTB

Psykisk helse og tannhelse henger sammen



I et doktorgradsprosjekt ved Göteborgs universitet har svenske Jennie Hagman undersøkt sammenhengen mellom psykisk helse og tannhelse hos personer mellom 18 og 24 år.

Tre ulike studier inngår i prosjektet, og gjennom disse har hun samarbeidet med tre andre forskere fra universitetet.

Prosjektet omtales i en pressemelding på forskning.se.

135 unge voksne med høy forekomst av karies var deltakere i den ene studien publisert i tidsskriftet BDJ Open.

Halvparten av deltakerne ble valgt ut til å få vanlige tannhelse råd fra den offentlige tannhelsestjenesten. Den andre halvparten ble sendt til psykolog.

Der skulle de gå gjennom en type terapi som heter Acceptance and Commitment Therapy (ACT). St. Olavs Hospital skriver om metoden på sine nettsider.

De forklarer den slik: «I ACT klargjør man hva man setter pris på i livet og hvordan man vil leve det, og man lærer måter å forholde seg mer fleksibelt og nyttig til egne opplevelser (tanker, kroppslige følelser og emosjoner) som ofte kan gjøre det vanskelig å leve meningsfullt og å være den man ønsker å være.»

For de unge deltakernes del gikk det ut på å finne ut hvorfor tannhelse er viktig og å trene på sunne vaner.

Forskerne sammenlignet de to gruppene etter opplegget. Og det så ut til at psykologtimene med ACT-terapi hadde en effekt.

Flere av disse deltakerne hadde fått bedre tannpusserutiner og flere brukte tantråd, tannstikkere og fluor.

Tallene viste at kvinner hadde større effekt av psykologtimene enn det menn hadde.

Resultatene viser at det er behov for gode metoder for å fremme god tannhelse, mener Hagman.

Legemiddelet Paxlovid tilgjengelig på norske apotek



Foto: produsenten.

Fra torsdag 8. desember er Paxlovid tilgjengelig på norske apotek. Legemiddelet reduserer risikoen alvorlig koronasykdom hos de med høy risiko for å bli alvorlig syke, skriver regjeringen.no.

– Jeg er glad for at vi nå kan tilby koronapasienter med høy risiko for alvorlig sykdom denne behandlingen. Det reduserer risikoen for alvorlig forløp hos den enkelte, i tillegg til at det er med på å ta ned belastningen på helsetjenesten, sier helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol.

Det er først og fremst eldre og de med underliggende sykdom som vil ha nytte av behandlingen. For pasienter med lav risiko for alvorlig sykdom, har legemiddelet liten nytte.

Ved riktig bruk er det anslått at Paxlovid reduserer antallet innleggelses på sykehus med mer enn 80 prosent blant personer med høy risiko for alvorlig covid-19-sykdom.

Norge har sikret seg Paxlovid gjennom EUs felles innkjøpsordning.

– Disse anskaffelsene er nok et eksempel på vårt gode samarbeid med EU om innkjøp av legemidler, sier Kjerkol.

Norge har fått nok Paxlovid til 25 000 personer gjennom EUs felles innkjøpsordning. Det betyr at det er begrenset tilgang på legemiddelet.

Helsedirektoratet understreker at Paxlovid ikke erstatter koronavaksine, og at man får den beste beskyttelsen ved å ta vaksine.

Unge Venstre går for full dekning

Helgen 11.-13. november avholdt Unge Venstre sitt 83. landsmøte, og der ble det lagt frem et forslag om gratis tannhelse, skriver Østlands-Posten. Forslaget ble fremmet av fylkesleder i Vestfold og Telemark Unge Venstre, Ida Karoline Wang, og omhandlet å føre tannhelse under samme ordning som legeordningen, altså med egenandel og frikortgrense.

– Det ble en lang debatt, og da voteringen kom fikk forslaget et knapt, men viktig flertall, sier Wang, og fortsetter:

– Dette er veldig stort for Unge Venstre, helt til nå har partiet sagt et tydelig nei i denne debatten. Og når det var jeg og mitt fylkeslag som la frem forslaget, føles det ekstra godt å få gjennomslag for et så viktig vedtak! Det er gøy å være med i et ungdomsparti som setter folkehelsen høyt på dagsorden!

– Det er viktig å huske på at tannhelse handler om veldig mye mer enn bare dårlige vaner og dårlig hygiene, og for mange går dette utover både liv og helse. Sosiale forskjeller skapes mellom de som har råd til tannhelse og de som ikke har det, og livskvaliteten svekkes ved varige tannplager.

– Tennene er tross alt en del av kroppen, og vi kan ikke kalle oss en velferdsstat hvis helse ikke står øverst på listen over velferdsgoder.

Pasienter på immundempende medisiner har nytte av oppfriskningsdoser



Foto: iKImages.

Repetert vaksinerings med mRNA-vaksine øker antistoffresponsen hos pasienter med betennelsessykdommer i tarm og ledd, viser en ny studie, skriver forskning.no.

Studien fra Nor-vaC-gruppen ved Ahus omfatter 700 pasienter med betennelsessykdommer i tarm og ledd, som står på immundempende medisiner.

Nivået av antistoffer er målt før og etter hver vaksinedose, samt etter gjennomgått covid-19. I studien ble det vaksinert med mRNA-vaksine både fra Pfizer og Moderna, og antistoffresponsen var lik for de to vaksinene.

Studien konkluderer med at gjentatt vaksinerings er trygt, og at det styrker antistoffresponsen hos pasienter med betennelsessykdommer i tarm og ledd på immundempende medisiner.

– Resultatene våre indikerer at pasienter på immundempende behandling kan tilbys oppfriskningsdoser med covid-vaksine med en hyppigere frekvens enn den friske befolkningen. Pasienter som tidligere er vaksinerte og nylig har gjennomgått covid-19, kan nok avvente neste oppfriskningsdose noe, sier sisteforfatter Kristin Kaasen Jørgensen, som er overlege og seniorforsker ved gastromedisinsk avdeling på Ahus.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!



A-Oss fra kr 495

- Bovint ben
- 100% hydroksyapatitt (HA)
- Utmerket volumstabilitet



Q-Oss+ fra kr 450

- Alloplastisk (syntetisk) materiale (ikke fra dyr)
- 20% HA og 80% β -TCP



OssMem fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid



Fixtur kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotektikk

OSSTEM

TRING
BRINELL

En av verdens største implantatprodusenter – produserer 4,7 mill implantater pr år